

Petr Broulík. Onemocnění způsobená poruchami kalciofosfátového metabolismu

Maxdorf: Praha 2017. 271 stran. ISBN 978-80-7345-523-1

Práce recenzenta je snadná, dostane-li se mu do rukou monografii tak skvělá a poučná z pera významného endokrinologa a odborníka na vše, co souvisí s kalciofosfátovým metabolismem zvláště, a lékařem se širokým vzděláním v medicíně.

Na 271 stranách a v 71 kapitolách shrnuje autor aktuální poznatky o kalcii, fosfátu, magneziu, vitamínu D, parathormonu, hyperparatyreóze primární a sekundární, hypoparatyreóze, kalcitoninu, růstovém hormonu, štítné žláze, nadledvinových a sexuálních hormonech a příslušných laboratorních metodách.

Největší část je věnována primární hyperparatyreóze. Broulík se svojí skupinou diagnostikovali 1 750 (!) pacientů touto chorobou. Na konci této statě je uvedeno 157 recentních literárních odkazů s významným počtem vlastních prací.

Každá kapitola je zakončena přehledem domácí i zahraniční literatury. Text je doplněn bohatými názorovými přílohami (obrázky, grafy, tabulky), které čtenáři usnadňují pochopit obsah textu a složitých metabolických souvislostí. Je nutno pochválit i pečlivou práci nakladatele.

Prof. Broulík měl k napsání díla příznivé podmínky. Byl a je dlouholetým žákem a spolupracovníkem Char-

váta, Pacovského, Štěpána, Svačiny, Marka, chirurga Adámka, radiologa Kubinyiho, Dubovského (z Univerzity v Alabamě). Dovede využít i zahraničních pobytů v USA, Dánsku a jinde po světě, kde pracoval na klinikách a v laboratořích i experimentálně. Jeho vědecké práce jsou publikovány v domácích i renomovaných zahraničních časopisech.

Potkal jsem Petra před mnoha lety a toto setkání s ním bylo pro mě jedno z nejšťastnějších. Vážím si Petra nejen pro jeho činnost vědeckou a lékařskou, nýbrž i pro jeho kvality lidské, zkušenost a morální zásady.

Broulíkovo dílo obohatí knihovny nejen osteologů a endokrinologů, nýbrž i mnoha odborností včetně praktických lékařů. Ve své knihovně zařadím knihu Petra Broulíka mezi ty, kterých si velmi vážím a do kterých často nahlédnu pro jejich moudrost, poučení i radost.

prof. MUDr. Jaroslav Blahoš, DrSc.

✉ blahos@cls.cz

Česká lékařská společnost J. E. Purkyně

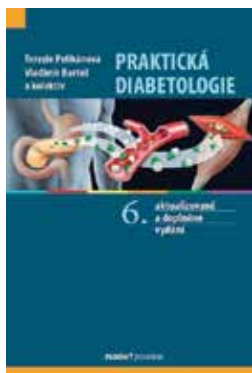
www.cls.cz

Doručeno do redakce 14. 3. 2018

Terezie Pelikánová, Vladimír Bartoš et al. Praktická diabetologie

Maxdorf: Praha 2018. 6. aktualizované a doplněné vydání. 814 stran. ISBN 978-80-7345-559-0

Diabetologie patří mezi obory vnitřního lékařství, které v posledních letech zažívají nesmírně dynamický rozvoj. Být dobrým diabetologem dnes neznamená dosáhnout jen glykemické kompenzace pacienta. Diabetolog musí myslet také na komplikace a komorbiditu diabetu. Pokud to lze, tak by jim měl předcházet, a pokud se už objeví, tak by je měl správně léčit. Musí proto mít dobré znalosti nejen interní medicíny (zejména kardiologie, nefrologie, gastroenterologie, endokrinologie, osteologie a dalších), ale také základní znalosti neurologie, oftalmologie, dermatologie, psychologie i psychiat-

rie, včetně problematiky některých aspektů posudkového a sociálního lékařství, s přihlédnutím i na věkově specifická období diabetu.

Kniha Praktická diabetologie prof. Pelikánové, prof. Bartoše a početného kolektivu spoluautorů, která se stala během posledních 22 let od svého 1. vydání základním učebním textem oboru, splňuje všechny požadavky na výše uvedené komplexní vzdělávání diabetologů. Už několik generací lékařů atestujících z diabetologie, resp. diabetologie a endokrinologie, strávilo s touto knihou řadu dní (i nocí), aby pak atestaci úspěšně složilo,

a nadále se k ní i ve své další každodenní praxi vrací. Není však určena pouze jim, také mnozí další specialisté ostatních oborů, kteří se s diabetiky setkávají, v ní najdou cenné informace o tom, jak mají své pacienty správně léčit. Trvalý zájem o tuto učebnici dokládá i narůstající se počet jejích opakovaných vydání.

V 6., aktualizovaném a doplněném vydání, které vyšlo v tomto roce, si Praktická diabetologie zachovává svoji základní strukturu a původní členění kapitol. Navíc přibyla kapitola „Alzheimerova demence a diabetes“ a především byly téměř všechny kapitoly přepracovány a doplněny zejména o novinky ve farmakoterapii a o zkušenosti s využitím nových technologií stále více zasahujících do diagnostiky a léčby diabetu. V knize jsou uvedena důležitá data z recentních kardiovaskulárních studií a aktualizovaný algoritmus léčby hyperglykemie u nemocných s diabetem 2. typu. Velká pozornost je věnována edukaci, samostatné kontrole diabetu a úpravě léčebného režimu včetně kontinuálního monitorování glykemií. Aktuální a nové terapeutické postupy můžeme najít i v kapitolách, které se týkají souvisejících onemocnění (léčba dyslipidemie, obezity, hypertenze, protidestičková a antikoagulační léčba) a chronických komplikací diabetu (např. léčba diabetické retinopatie, srdečního selhání, steatózy či diabetické nohy). Tradičně nechybí texty věnované speciálním problémům

diabetu, včetně posudkových aspektů a problematiky řízení motorových vozidel. I tyto kapitoly byly aktualizovány podle současně platných legislativních norem. Lékaři, kteří plánují získání specializované způsobilosti, jistě také ocení stručný popis vzdělávacího programu v oboru diabetologie a endokrinologie.

Praktická diabetologie představuje v nynější podobě moderní učebnici, která reflektuje současný stav poznání a přihlíží i k určitým specifickým českého zdravotnictví. Vychází z předchozích úspěšných vydání a přináší další informace o diagnostice a léčbě diabetu, včetně využití nových technologií. Je jasné, že v tak hekticky se rozvíjejícím oboru, jakým diabetologie je, budou nové poznatky neustále přibývat a jistě se tak už můžeme zanedlouho začít těšit na vydání sedmé. To současné přináší dnes komplexní pohled na aktuální problematiku diabetu a lze jej tedy jednoznačně doporučit k pečlivému prostudování.

doc. MUDr. David Karásek, Ph.D.

✉ David.Karasek@fnol.cz

III. interní klinika – nefrologická, revmatologická a endokrinologická LF UP a FN Olomouc

www.fnol.cz

Doručeno do redakce 14. 6. 2018

Tomáš Büchler et al. Speciální onkologie pro přípravu ke zkouškám i pro každodenní praxi

Maxdorf: Praha 2017. 274 stran. ISBN 978-80-7345-539-2

Kniha má 274 stránek, obsahuje řadu obrázků, grafů a tabulek. Je přehledná, srozumitelná a psaná dobrou češtinou. Na jejím textu se podílí řada onkologů a onkologů z mnoha pracovišť napříč republikou. Citace literatury jsou dobře vybrané a nechybí ani citace prací lékařů z České republiky.

Onkologie patří k nejrychleji se rozvíjejícím oborům klinické medicíny. Při současné časté superspecializaci lékařů je velmi těžké zachovat si v medicíně alespoň základní přehled. S onkologicky nemocným pacientem se při své každodenní praxi setkává každý lékař a je důležité, aby takového nemocného zavčas diagnostikoval a odeslal ho na specializované pracoviště k dalšímu vyšetření a léčení a případně se o něho staral po skončení onkologické léčby.

Kniha podává základní přehled speciální onkologie. Je komplexní, informuje o diagnostice a léčení solid-

ních nádorů dospělých, o hematatoonkologii a o nádorech v dětském věku. Každé diagnóze nebo skupině příbuzných diagnóz je věnována jedna kapitola, ve které je probírána epidemiologie, symptomatologie, etiopatogeneze, diagnostika, diferenciální diagnostika, léčba, průběh a prognóza.

Kniha bude dobře sloužit studentům medicíny, lékařům před atestacemi různých oborů a s chutí si ji přečte i specialista onkolog. Mohu ji plně doporučit.

prof. MUDr. Jiří Vorlíček, CSc., dr.h.c.

✉ Vorliceck.Jiri@fnbrno.cz

Interní hematologická a onkologická klinika LF MU a FN Brno, pracoviště Bohunice

www.fnbrno.cz

Doručeno do redakce 2. 3. 2018